

Een Begin

België

Victor Horta

Belgisch architect en ontwerper
Grondlegger van de Art Nouveau

Victor Horta

- Geboren op 6 januari 1861 in Gent
- Gestorven op 7 september 1947 (86 jaar) in Brussel
- Vader was meester schoenmaker
- Studeerde muziek aan het Koninklijk Conservatorium Gent
- Weggestuurd vanwege wangedrag
- Daarna Koninklijke Academie voor Schone Kunsten van Gent

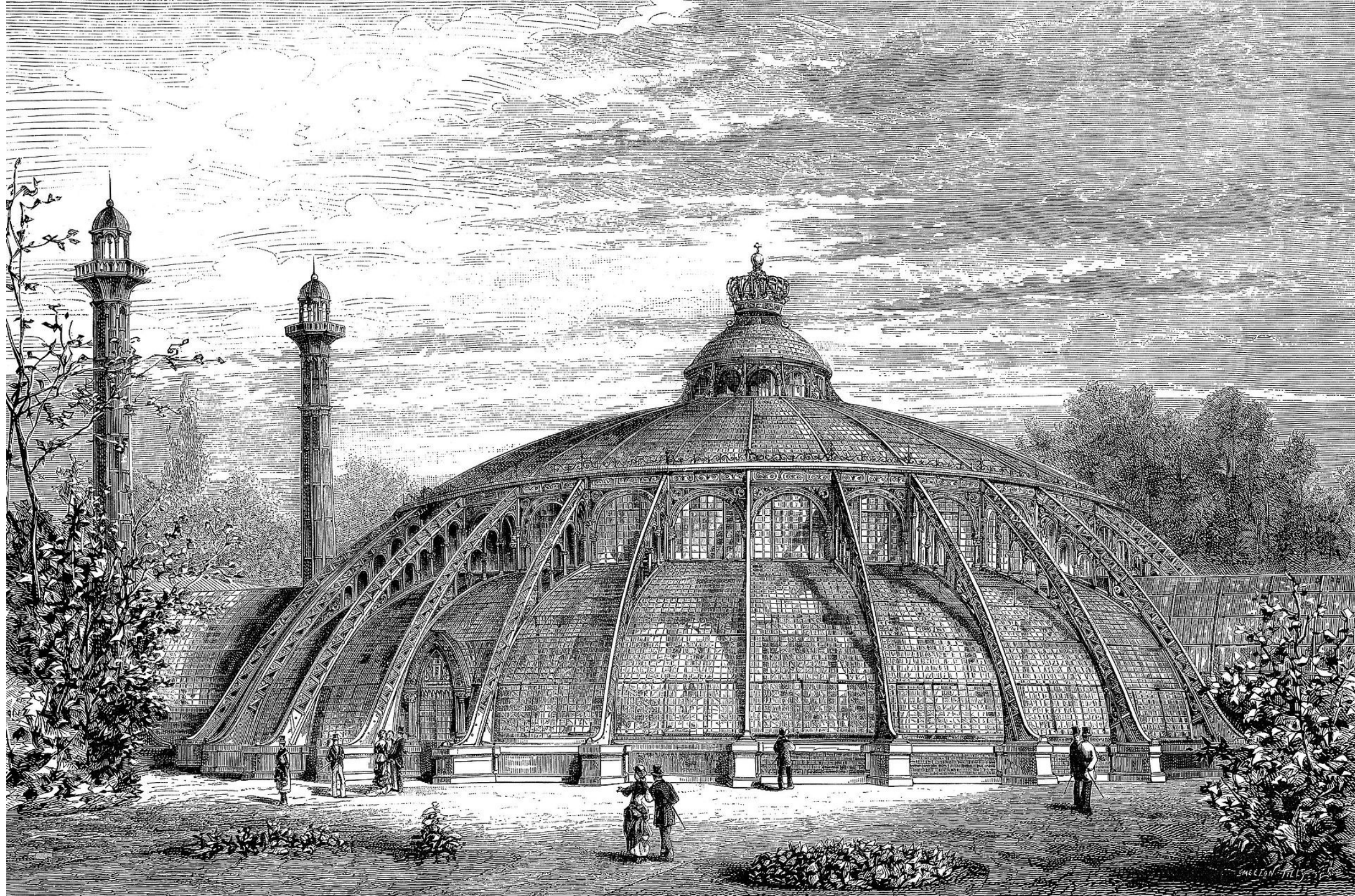

- 1878 verhuisde naar Parijs en werkte bij architect en ontwerper Jules Debuysson
- 1880 keerde hij na de dood van zijn vader terug naar Brussel
- Studeerde architectuur aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Brussel
- Raakte bevriende met Paul Hankar
- Werd assistent van professor Alphonse Balat, de architect van koning Leopold II

- Horta werkte met Balat samen aan de bouw van de Koninklijke Serres van Laken in het noorden van Brussel
- Horta's eerste werk waarbij hij glas en ijzer gebruikte

Wintertuin
van de
Koninklijke
Serres van
Laken in 1880,
ets uit
L'illustration
nationale

- Werd lid van Centrale Maatschappij voor Belgische Architectuur
- ontwierp en voltooide drie huizen in traditionele stijl en nam hij deel aan verschillende wedstrijden
- 1892 Hoofd van de afdeling Grafisch Ontwerp voor architectuur aan de Vrije Universiteit in Brussel
- 1893 Hoogleraar
- Lid van de Vrijmetselarij

- Werd beïnvloed door en raakte bekend met
- Kunstenaarsgroep *Les XX*
- Raakte bekende met de Arts and Crafts-beweging
- "de paradoxale opsluiting van de Arts & Crafts-beweging in een ambachtelijke praktijk was volledig in strijd met de evolutie van de status van de kunstenaar-decorateur, maar ook met de democratische wil van een kunst 'voor het volk en door het volk'

- 1893 bouwde hij het Autrique Huis in Brussel
- Gebouwd voor de ingenieur Eugène Autrique en zijn familie
- Budgetbeperkingen: een eenvoudig maar comfortabel huis
- Traditioneel grondplan

Brusselse huizen, hun beperking

- Diepe en smalle bouwperceel daarin waren de kamers georganiseerd volgens een traditioneel schema dat in de meeste Belgische herenhuizen in die tijd werd gebruikt
- Het bestond uit een suite van kamers aan de linkerkant van het
- bouwperceel, geflankeerd door een vrij smalle inkomhal met trap en een gang die naar een kleine tuin aan de achterkant leidde. Van de suite met drie kamers hadden alleen de eerste en de laatste ramen, en dus was de middelste kamer, die voornamelijk als eetkamer werd gebruikt, vrij somber

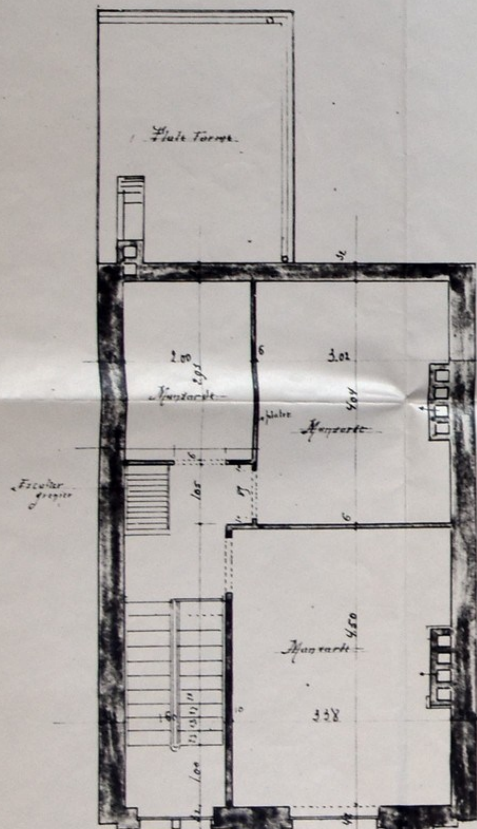
207
Propriété de M. C. Kwachet
à Louvain
Rue Van Campenhout
n° 16 - Figelle 1/10

Dessiné par l'architecte
F. STRAUVE
Le 26 Août 1901
5 Rue Culver

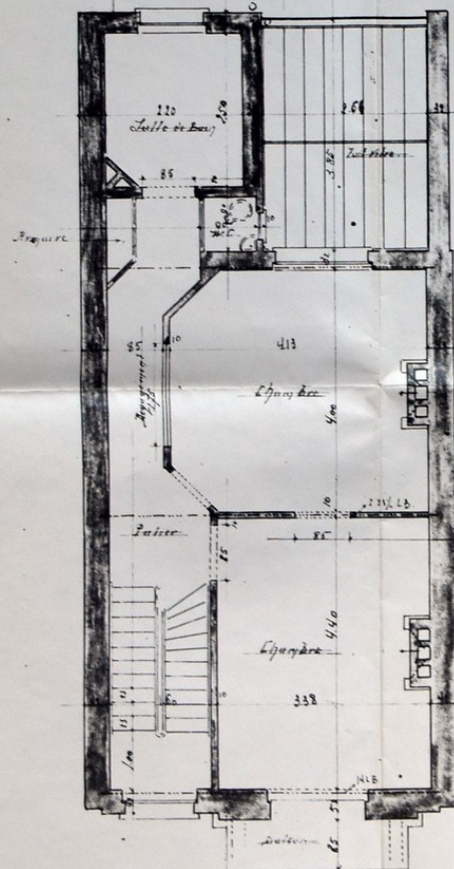
profondeur d'égout = 16.875 m
Superficie de terrain = 16.875 m² = 92.812 m²

façade
orientant
pour M. C.
Rue Louvain

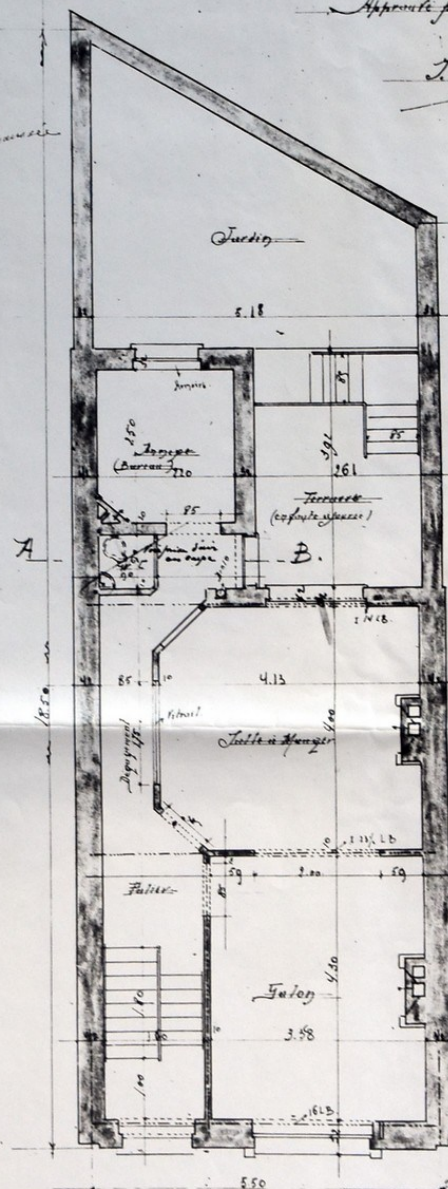
Coupe AB.

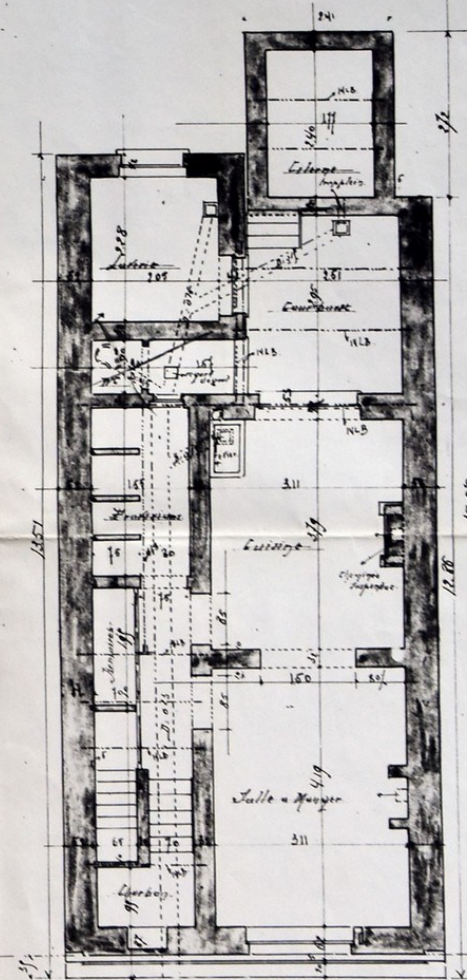
Rez-de-chaussée

1er étage

2nd étage

Souterrain

Donné à la commune
le 26 Août 1901
F. Strauve

- Alle typische Art Nouveau-kenmerken zijn al aanwezig in dit vroege werk van Horta:
- fijne ijzeren pilaren en zuilen van de gevel ,
- sgraffito,
- glas-in-lood,
- mozaïeken en
- het belang van natuurlijk licht en decoratieve elementen van florale inspiratie

België en Brusselaan het eind van de 19^e eeuw

- België was het meest geïndustrialiseerde land van Europa
- Koning Leopold II van België was eigenaar van Congo
- Gij bevorderde het gebruik van materiaal uit deze kolonie: ivoor, Tropisch hout etc. Leverde bv in 1894 Slagtanden van Olifanten aan kunstenaars om er objecten van te maken voor de wereldtentoonstelling in Antwerpen

Brussel

- 1810 afbraak van de 2^e Vestingmuur onder Napoleon
- Nu Boulevards met vooral historische gevels
- Bouwgrond in centrum duur
- Percelen smal aan de straatkant (ca. 6 meter) en zeer diep
- Gebouwen moesten voldoen aan de stedenbouwkundige regels:
- Hoogte, uitspringende elementen, balkons, dakhelling etc.
- Nieuwe rijke burgerij wilde status tonen met architectuur

Brusselse Huis

- Symbool van de innerlijke Wereld
- Gesloten in zichzelf, maar open naar de omgeving
- In Brussel werd **het woonhuis** de nieuwe heilige ruimte, die rijk was aan sociale en culturele referenties
- Vgl het publieke van de Franse Metro
- VGl de neostijl buitenkanten in bv. Wenen

Hôtel Tassel (1892–93)

- de opdracht kreeg om een huis te ontwerpen voor de wetenschapper en professor Émile Tassel
- De stenen gevel werd ontworpen om te harmoniëren met de aangrenzende gebouwen,
- Het interieur was opvallend nieuw.
- gebruikte glas en ijzer om een interieur vol licht en ruimte te creëren
- 7,76 X 20 meter

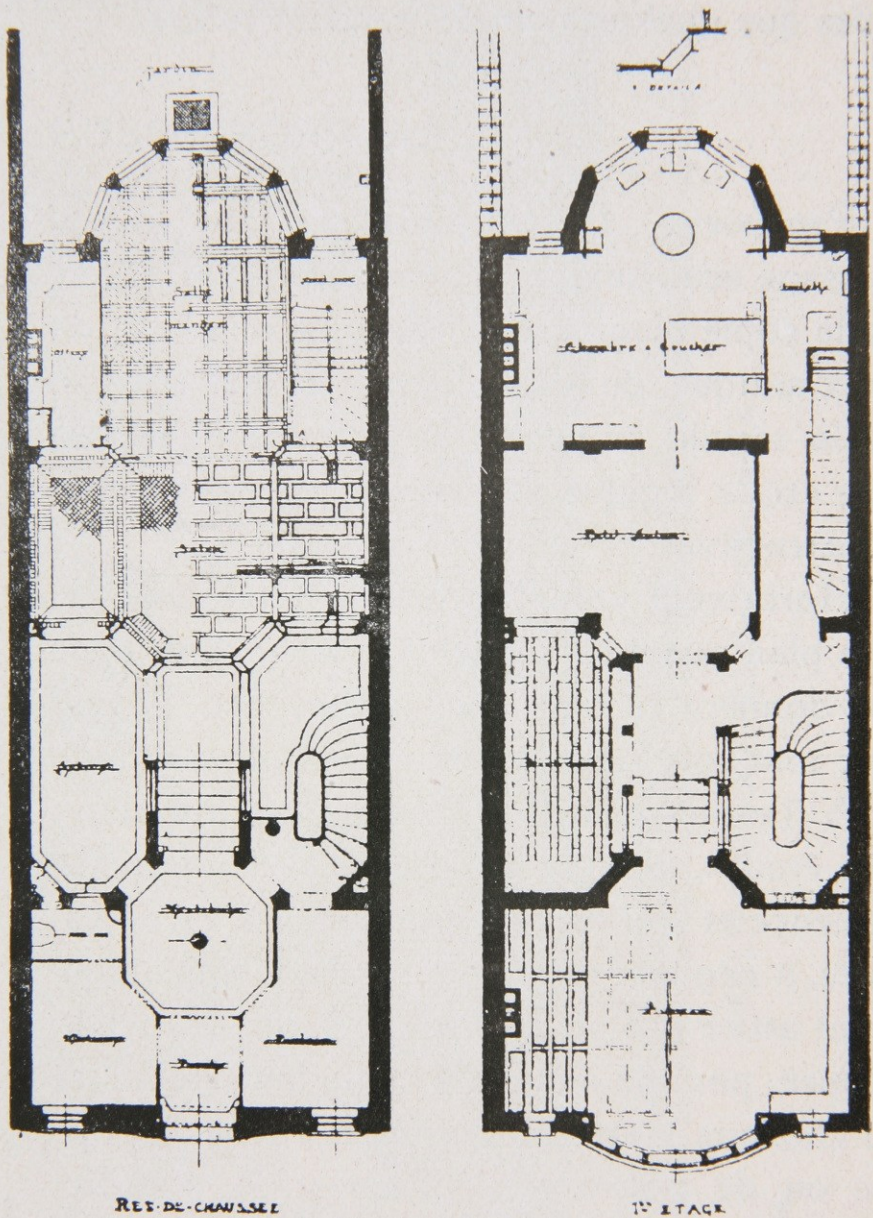

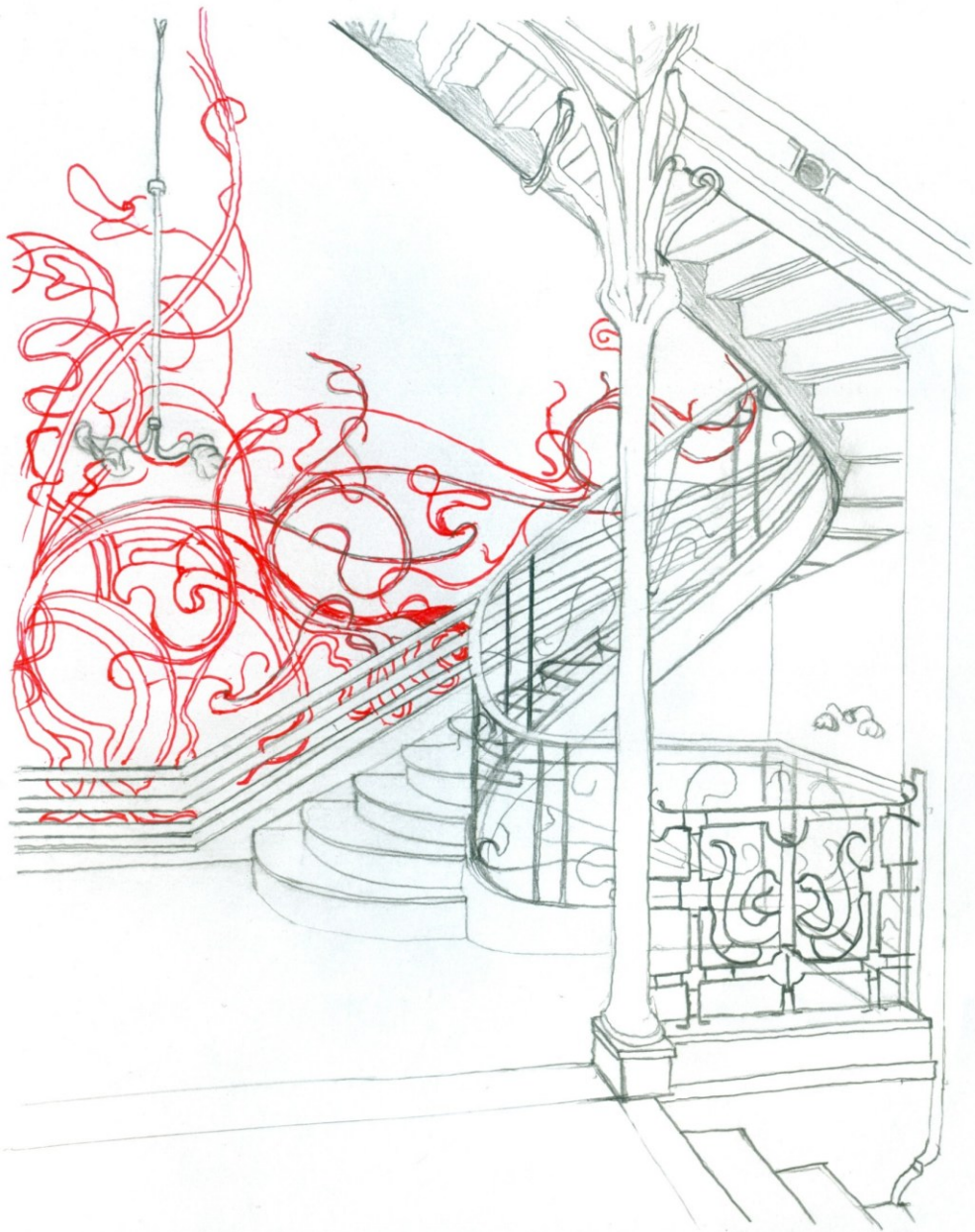

- Drie verschillende delen
- Twee vrij conventionele gebouwen in baksteen en natuursteen, één aan de straatkant en één aan de tuinkant
- Deze werden met elkaar verbonden door een stalen constructie bedekt met glas.
- Het fungeert als verbindend onderdeel in de ruimtelijke compositie van het huis en bevat trappen en bordessen die de verschillende kamers en verdiepingen met elkaar verbinden

HOTEL DE M. TASSEL, RUE DE TURIN A BRUXELLES
PLANS (V. HORTA, ARCH.)

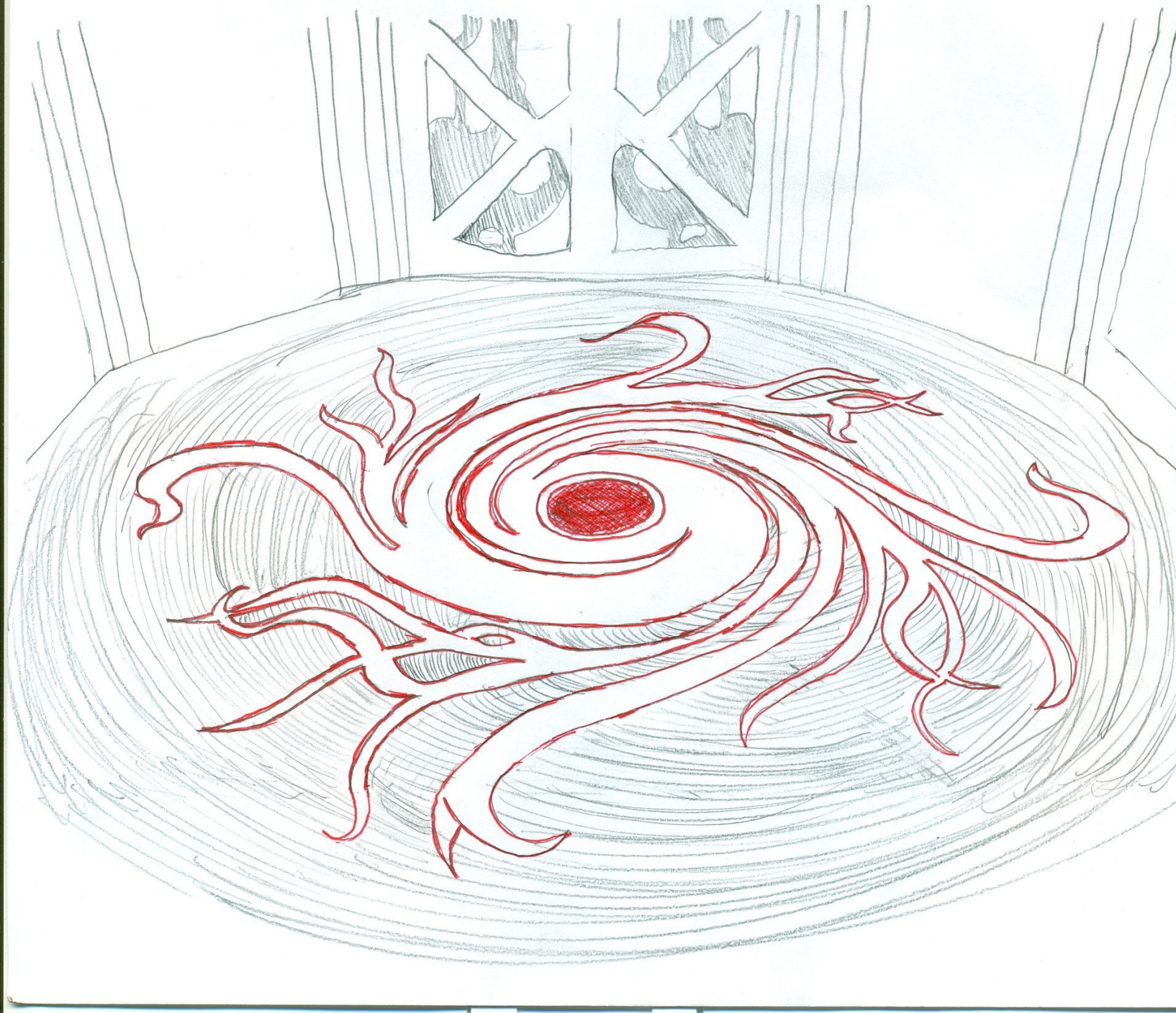

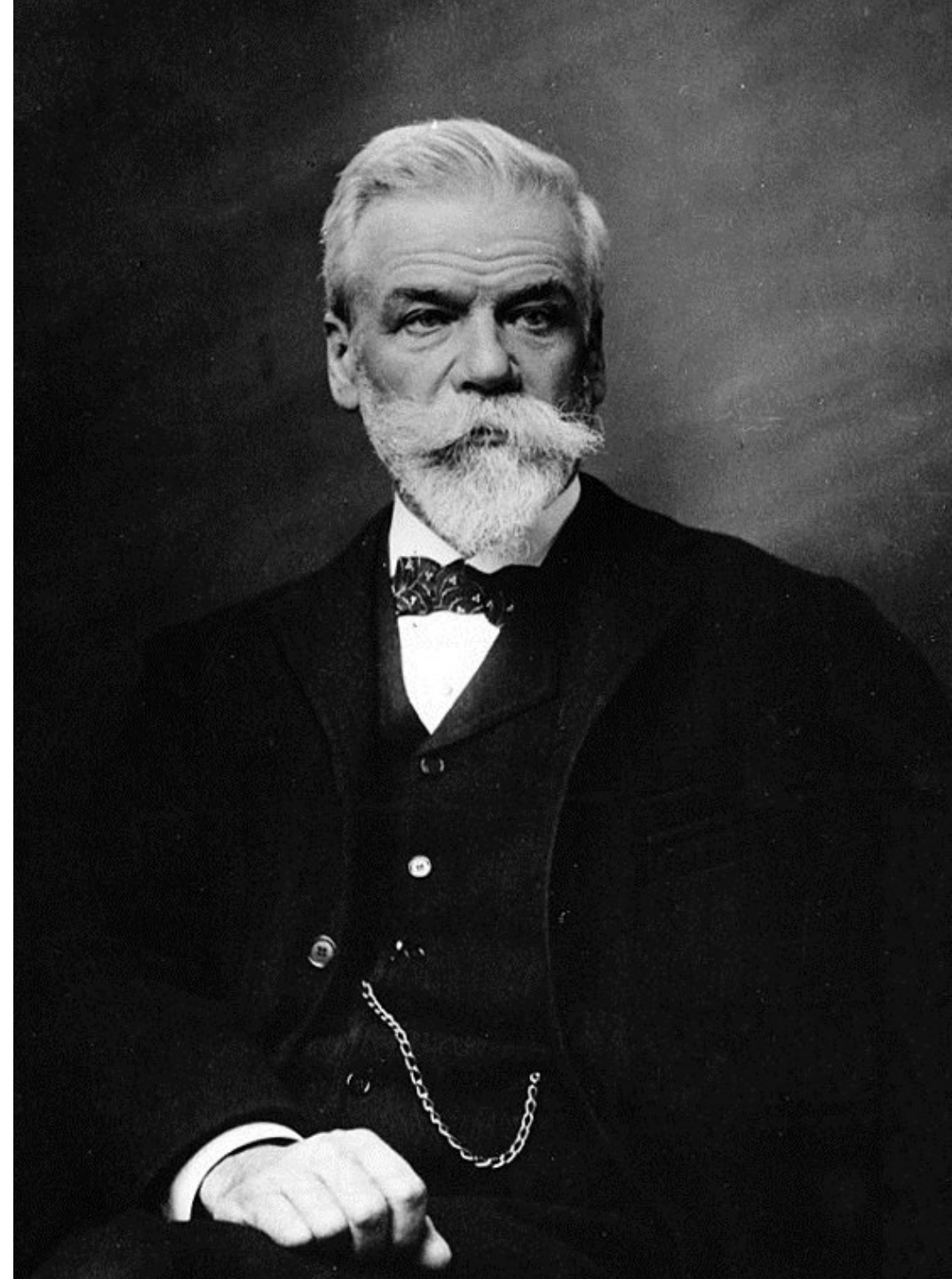

Hôtel Solvay

- een groot historisch herenhuis in Brussel
- ontworpen door Victor Horta voor Armand Solvay, de zoon van de chemicus en industrieel Ernest Solvay
- Gebouwd tussen 1895 en 1900, in Art Nouveau- stijl
- Met onbeperkt budget

- Ernest Gaston Joseph Solvay (Frans: [solvɛ]; 16 april 1838 – 26 mei 1922) was een Belgische chemicus, industrieel en filantroop

Huis Solvay van Horta

- Hij ontwierp elk detail: meubels, tapijten, lampen, servies en zelfs de deurbel.
- Hij gebruikte dure materialen zoals marmer, onyx, brons, tropische houtsoorten, etc.

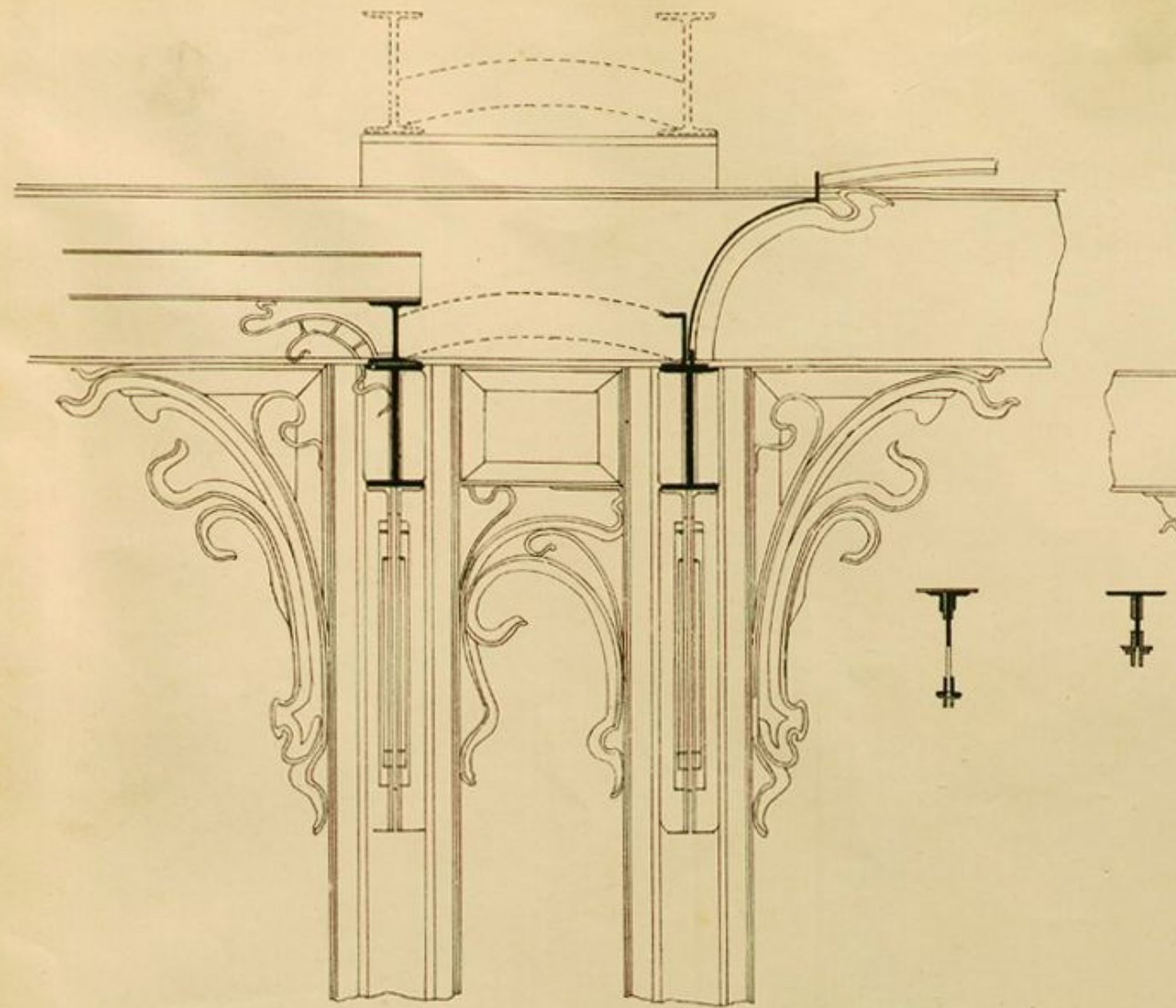

The Hôtel Solvay is a fancy Art nouveau mansion designed for Armand Solvay. Arch. Victor Horta 1895-1903.

Ingang van het Hôtel Solvay (1895-8), 224 Louizalaan,
Brussel door Victor Horta

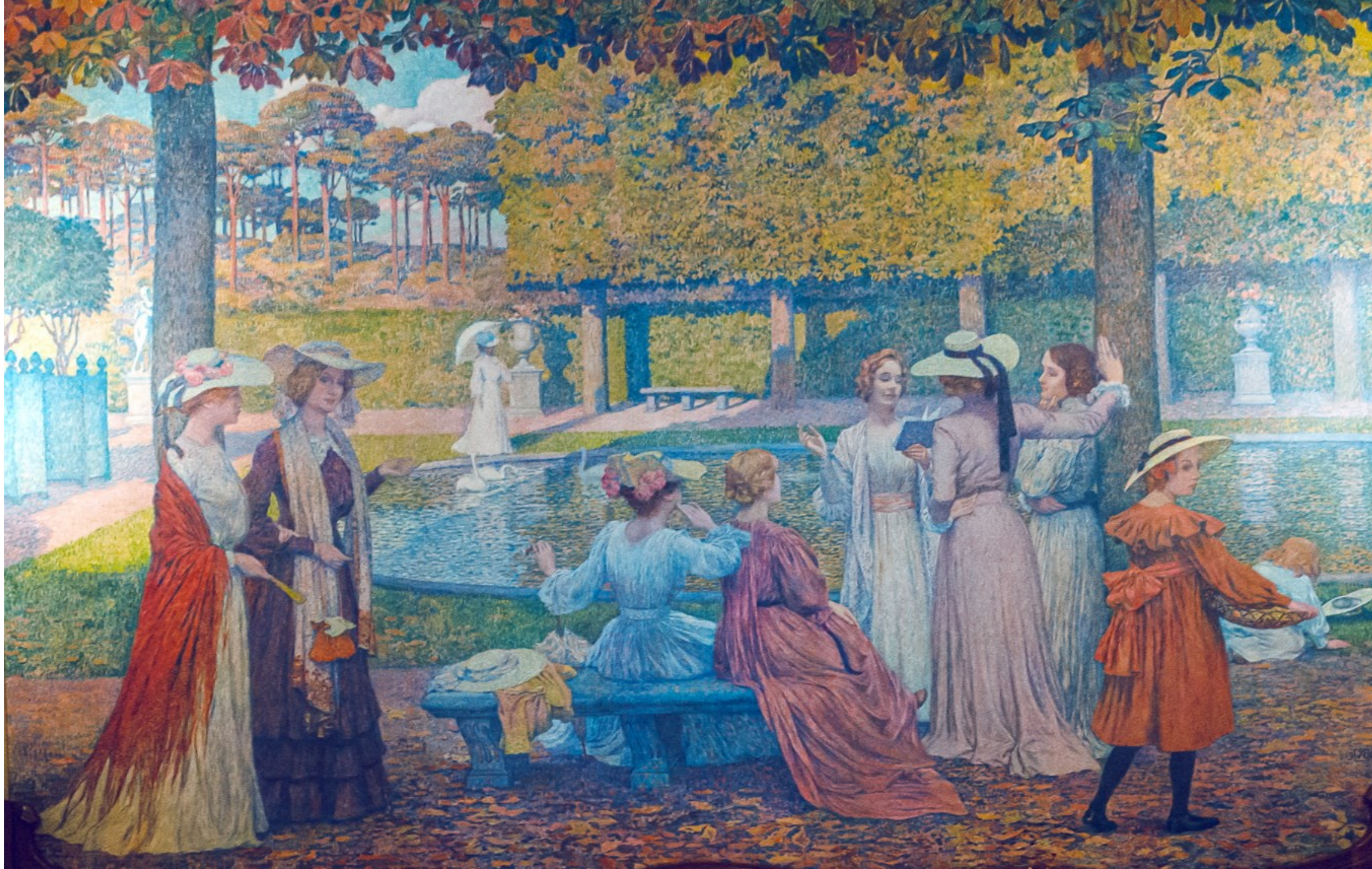

Lezing in het
park door
Theo Van
Rysselberghe
, op de
overloop van
de grote trap
van het
Solvay-hotel
in Brussel

Hotel Solvay -
Dakraam op de
trap naar de
eerste verdieping

Hotel van Eetvelde

- historisch herenhuis in Brussel , België.
- ontworpen door Victor Horta voor **Edmond van Eetvelde** , bestuurder van Congo Vrijstaat
- Gebouwd tussen 1895 en 1898, in Art Nouveau stijl.

Een eerste uitbreiding van het huis werd in 1898 door Horta ontworpen. Het was ontworpen om een garage, een kantoor voor van Eetvelde en ondersteunende appartementen te huisvesten en had daarom een aparte ingang op 2, avenue Palmerston / Palmerstonlaan]

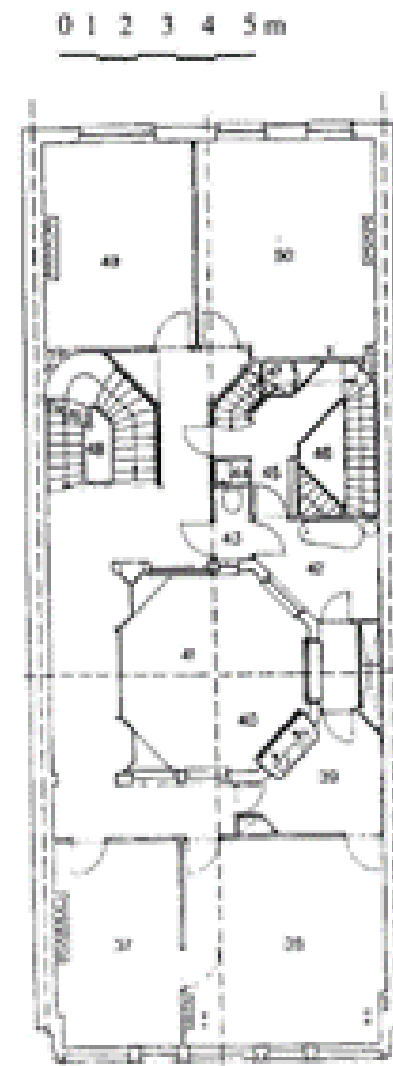
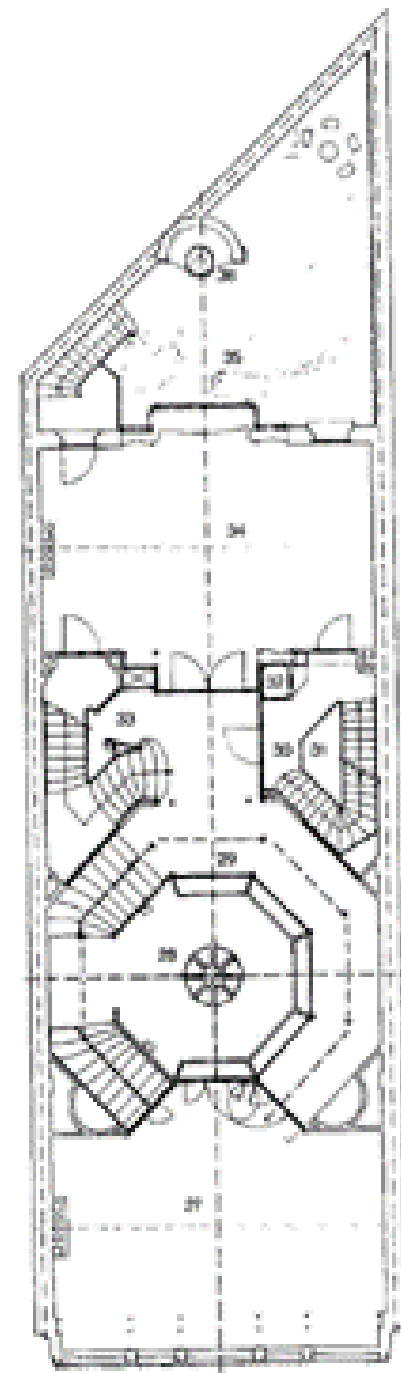
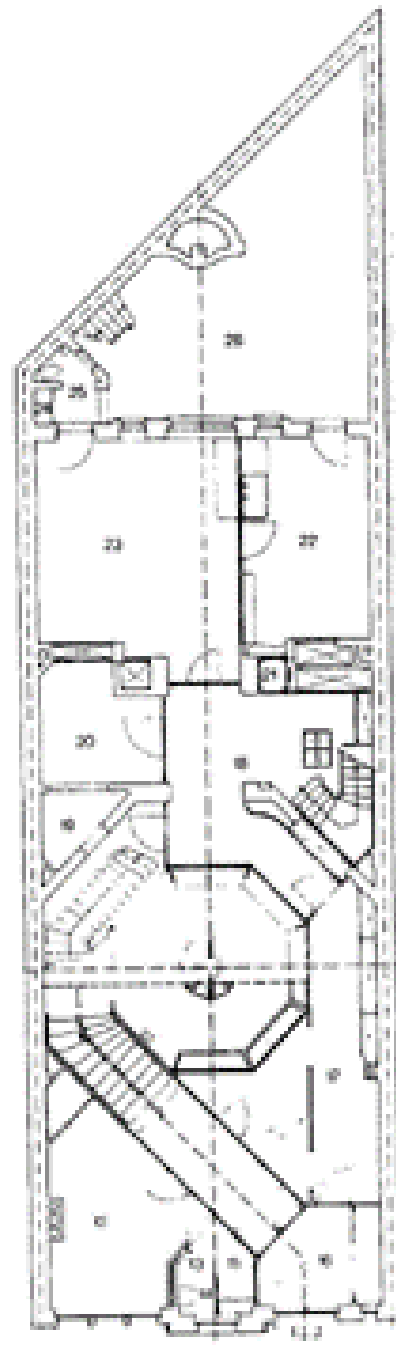
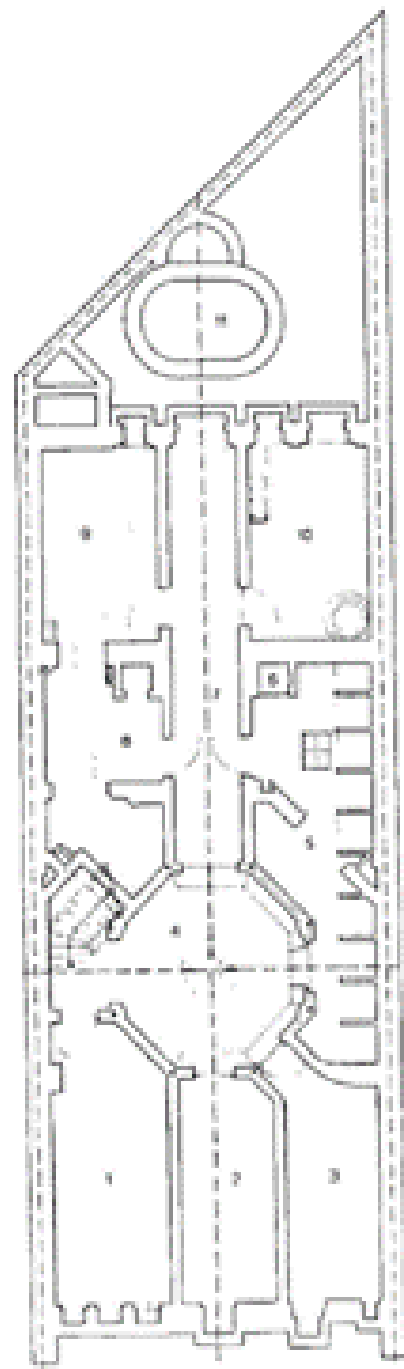

In 1901 voegde Horta een tweede uitbouw toe aan het huis, ditmaal aan de andere kant, op de helft van een perceel dat was verworven door van Eetvelde, die de andere helft rechtstreeks aan zijn buurman verkocht

0 1 2 3 4 5m

The Winter Garden

OFFICE
BUREAU
KANTOOR

OVERSHOES
REQUIRED
OVERSCHOEVEN
VERPLICHT
OVERSCHUONS
OBLIGATOIRES

Horta Museum

- Het Horta Museum in Brussel,
- Het museum is gevestigd in Horta's voormalige herenhuis en werkplaats
- Woning en Atelier Horta
- Gebouwd tussen 1898 en 1901, in Art Nouveau-stijl.

25

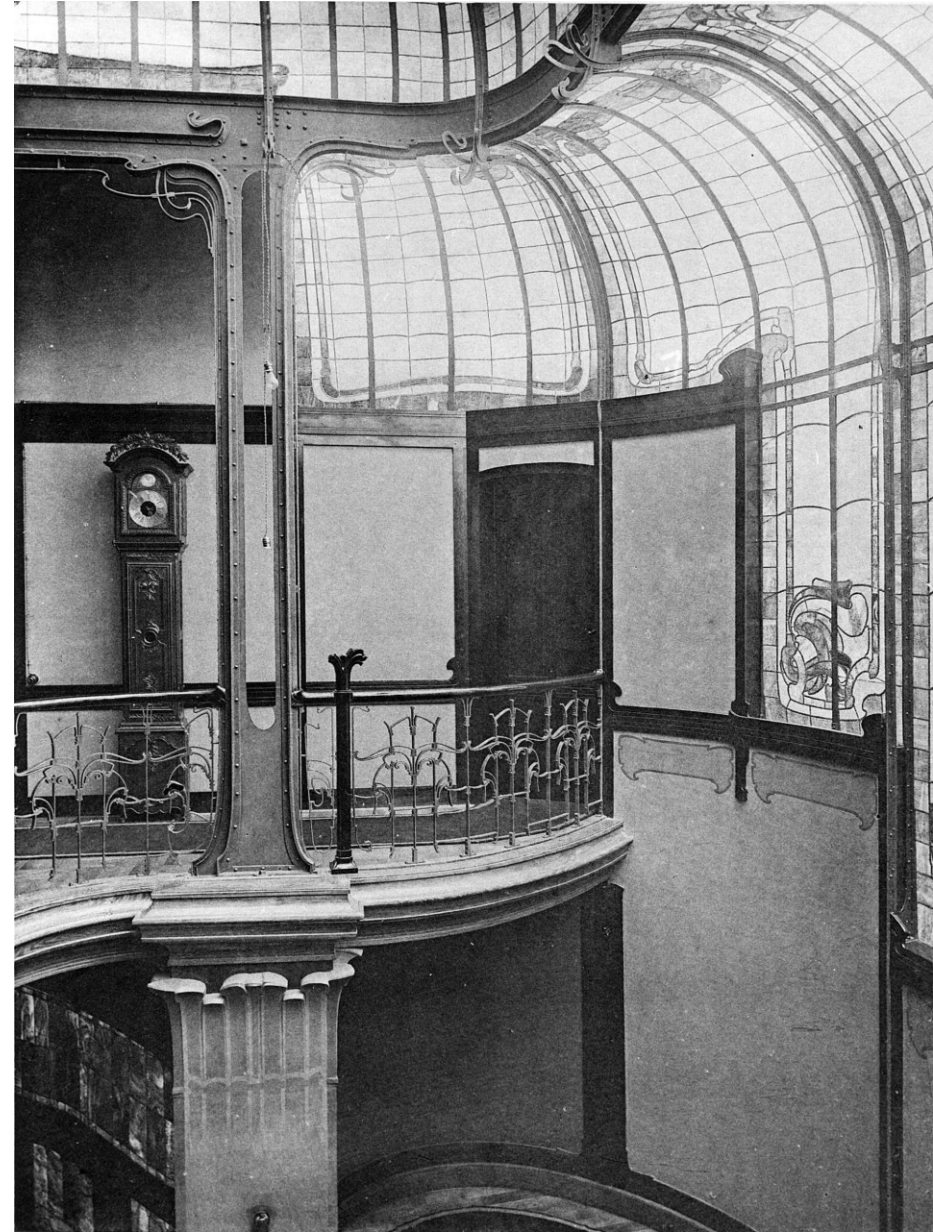

Hotel Aubecq (1899–1902)

- gemaakt voor de industrieel Octave Aubecq
- Had een dakraam boven de centrale trap, waardoor het huis vol licht
- Het bijzondere was de achthoekige vorm van de kamers en de drie gevels met ramen, ontworpen om maximaal licht te geven

Stoel uit interieur Hôtel Aubecq, collectie Fin de
Siècle Museum

Stoel uit interieur Hôtel Aubecq, collectie Musée d'Orsay

Stoel uit het Tasselhuis of het kasteel van La Hulpe

Magasins Waucquez (1905–06)

- Warenhuis Waucquez was gespecialiseerd in textiel
- Hier gebruikte Horta staal en glas om dramatische open ruimtes te creëren en ze een overvloed aan licht van bovenaf te geven.
- Het dakraam van staal en glas wordt gecombineerd met decoratieve accenten, zoals neoklassieke zuilen

Maison du Peuple (1896–1899)

- Huis van het Volk
- Openbaar gebouw in opdracht van de Belgische Werkliedenmaatschappij (BWP) Gebouwd door Victor Horta in samenwerking met Richard Pringiers

Maison du Peuple (1896–1899)

- Het Maison du Peuple werd in 1965 afgebroken, ondanks een internationale protestbeweging van meer dan 700 architecten, in wat werd beschouwd als een "architectonische misdaad"
- Het wordt gezien als een voorbeeld van "Verbrusseling"

- Restanten
Volkspaleis
- Premetrostation
Horta, Brussel,
België
- Virtueel in het
Horta Museum

- België -
Brussel -
Maison du
Peuple van
Victor Horta:
overblijfselen
opgeslagen in
de velden van
Jette in de
jaren 1980

Verbrusseling

- Verbrussling is een woord met negatieve betekenis dat gebruikt wordt door planologen om de anarchistische stedelijke ontwikkeling in een oude en historische stad te omschrijven.
- De term is afgeleid van de ontwikkelingen die de stad Brussel in de jaren 60 en 70 van de 20e eeuw doormaakte
- Verbrusseling wordt vaak toegeschreven aan het toenmalige gebrek aan ruimtelijkeordeningsregels en de laissez-fairehouding van het stadsbestuur ten opzichte van stedelijke planning

Een kantoorgebouw waar vroeger het Volkshuis van Victor Horta stond. Voorbeeld van verbrusseling

Verbrusseling

- Leopold II wilde Brussel het imago geven van een grootse hoofdstad van een imperiale/koloniale macht.
- Halverwege de 20e eeuw was er een stilzwijgende alliantie tussen ondernemers in stedelijke ontwikkeling en de lokale overheid, met een modernistische agenda en met hun zinnen stevig gericht op grootschalige ontwikkelingsprojecten.
- De burgers van Brussel werden grotendeels buiten het proces gelaten
- Om de stad voor te bereiden op Expo 58 werden gebouwen afgebroken zonder rekening te houden met hun architectonische of historische belang
- Nu na regelgeving in 1999: Facadisme d.w.z. gevel blijft behouden maar vernietiging van het hele interieur van een historisch gebouw

Verbrusseling

- Nu na regelgeving in 1999:
- **Façadisme** d.w.z. gevel blijft behouden maar vernietiging van het hele interieur van een historisch gebouw

Façadisme in Oostende

Verbrusseling

- De term wordt soms ook gebruikt voor de manier waarop projectontwikkelaars oude gebouwen bewust laten verkommeren, zodat ze in verval raken en uiteindelijk slopen de enige optie is

Luchtfoto van het Leopoldskwartier

Maison du Peuple (1896–1899)

- Huis van het Volk
- Openbaar gebouw in opdracht van de Belgische Werkliedenmaatschappij (BWP) Gebouwd door Victor Horta in samenwerking met Richard Pringiers
- Vier verdiepingen
- Onregelmatig perceel, langs cirkelvormig plein

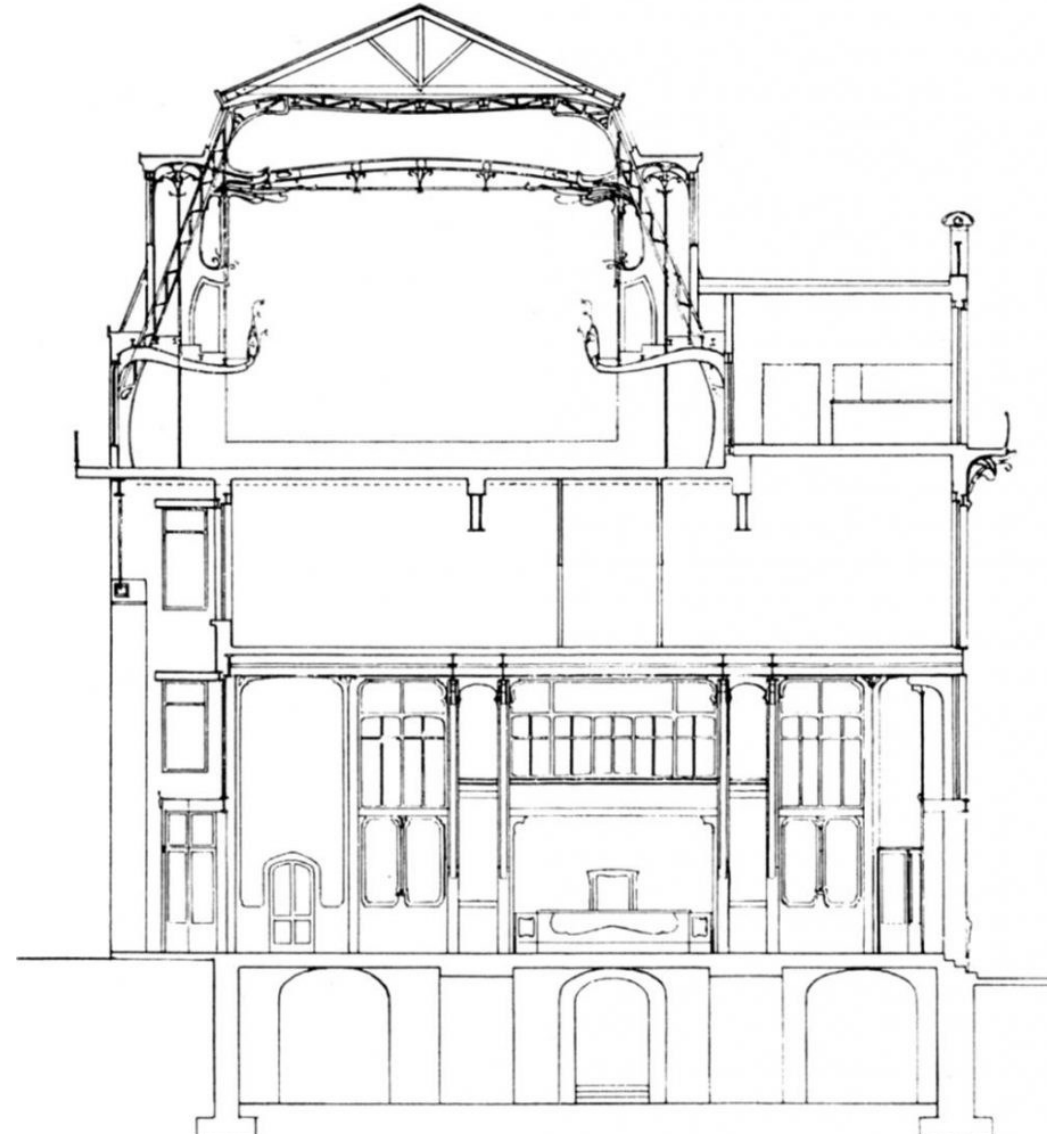

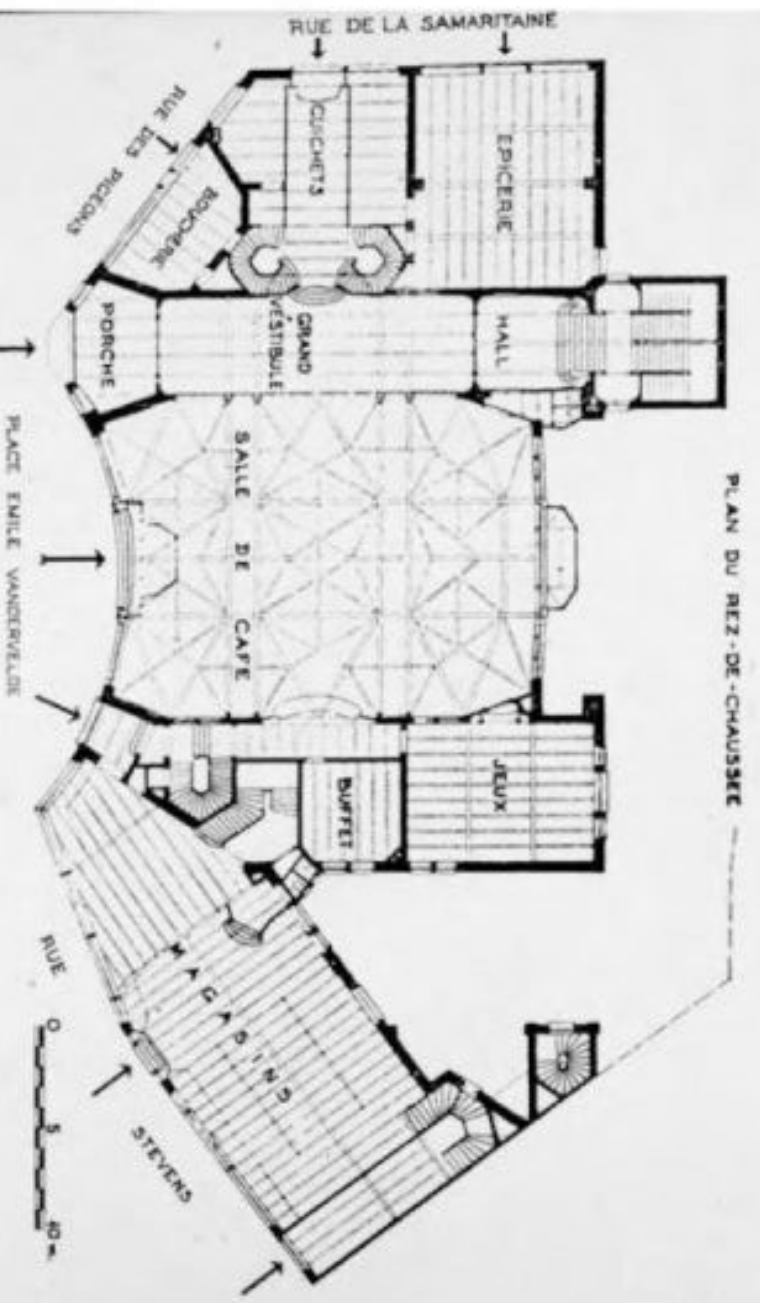
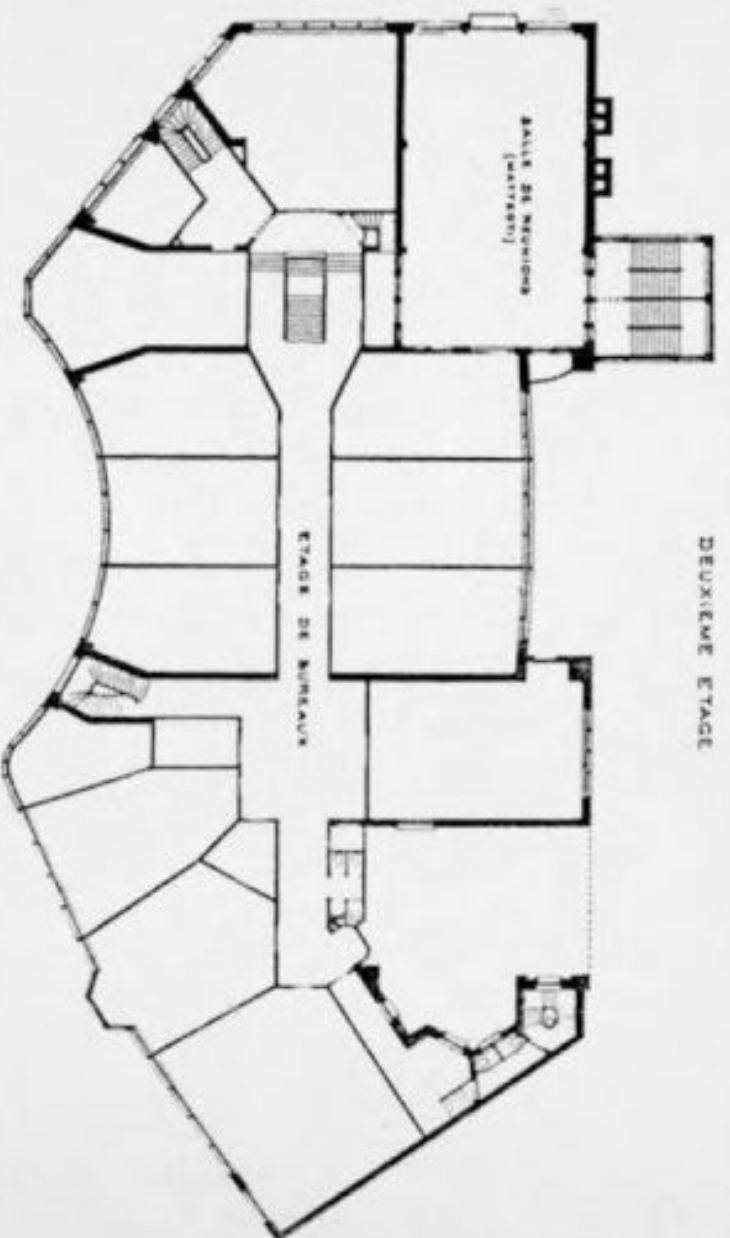
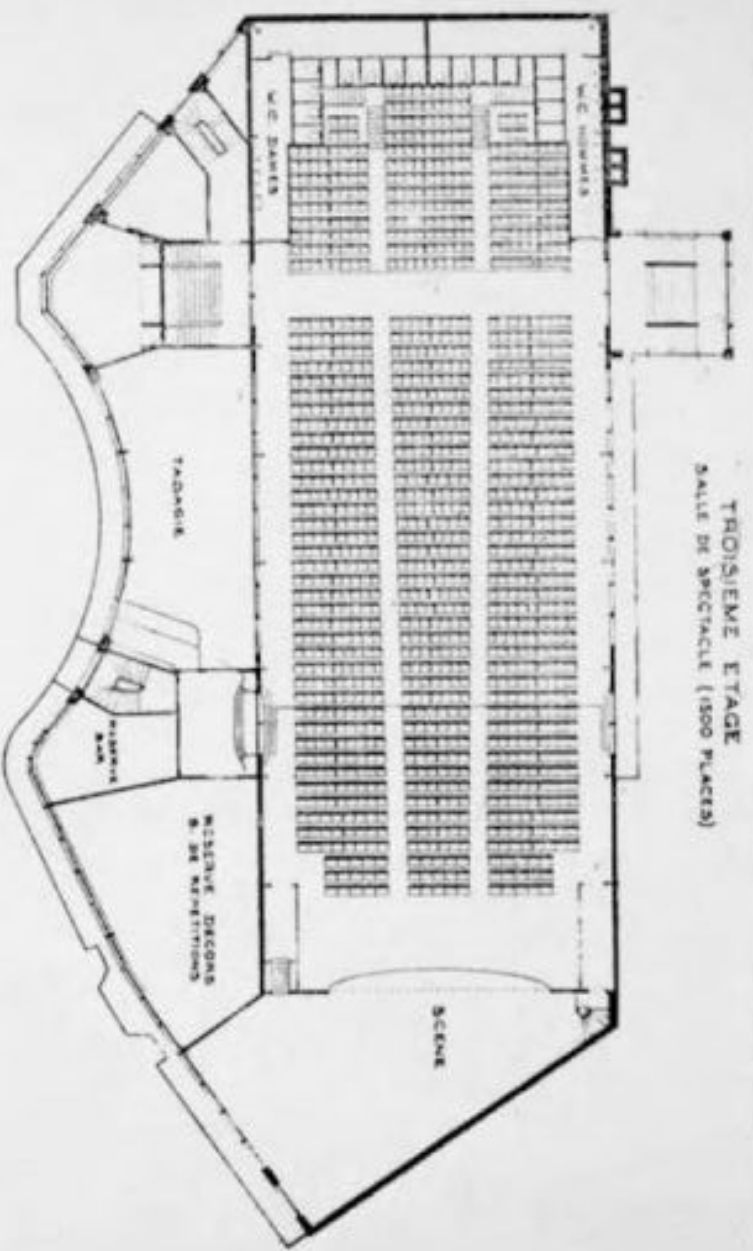

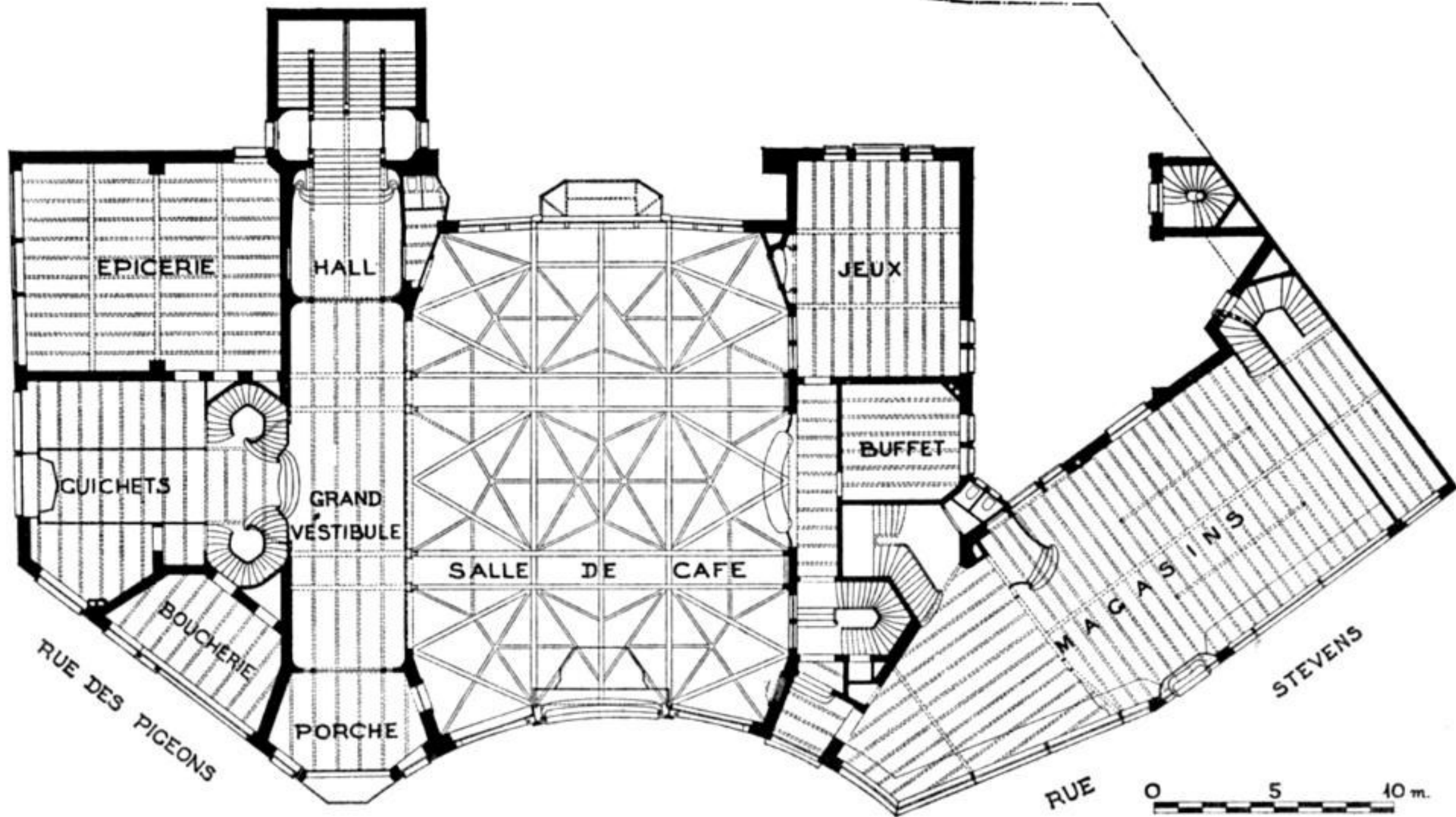
Maison du Peuple (1896–1899)

- Huis van het Volk
- Begane grond; winkels en een café-restaurant
- Eerste verdieping; kantoren en vergaderzalen van de partij en een bibliotheek
- Tweede en derde verdieping: multifunctionele ruimtes
- Vierde verdieping; een groot auditorium en concertzaal met zitplaatsen voor meer dan 2.000 mensen

RUE DE LA SAMARITAINE

PLACE EMILE VANDERVELDE

- Begane grond; winkels en een café-restaurant
- Eerste verdieping; kantoren en vergaderzalen van de partij en een bibliotheek
- Tweede en derde verdieping: multifunctionele ruimtes
- Vierde verdieping; een groot auditorium en concertzaal met zitplaatsen voor meer dan 2.000 mensen

- De decoratie tot een minimum beperkt, aangezien het een puur functioneel gebouw was, voornamelijk gebouwd in wit gietijzer (meer dan 600.000 kg met gordijngevels)
- De enige opvallend herkenbare Art Nouveau -kenmerken van de gevel waren de balustrades met krullende lijnen, evenals een lichte kromming van de stalen pilaren die het dak ondersteunden

VICTOR HORTA ARCH.

LICHTDRUCK VON C. G. RÖDER LEIPZIG

- Het gebouw werd voltooid in 1899 en ingehuldigd in aanwezigheid van de Franse socialistische leider Jean Jaurès
- Vanwege de experimentele combinatie van baksteen, glas en staal werd het beschouwd als een meesterwerk van de moderne architectuur

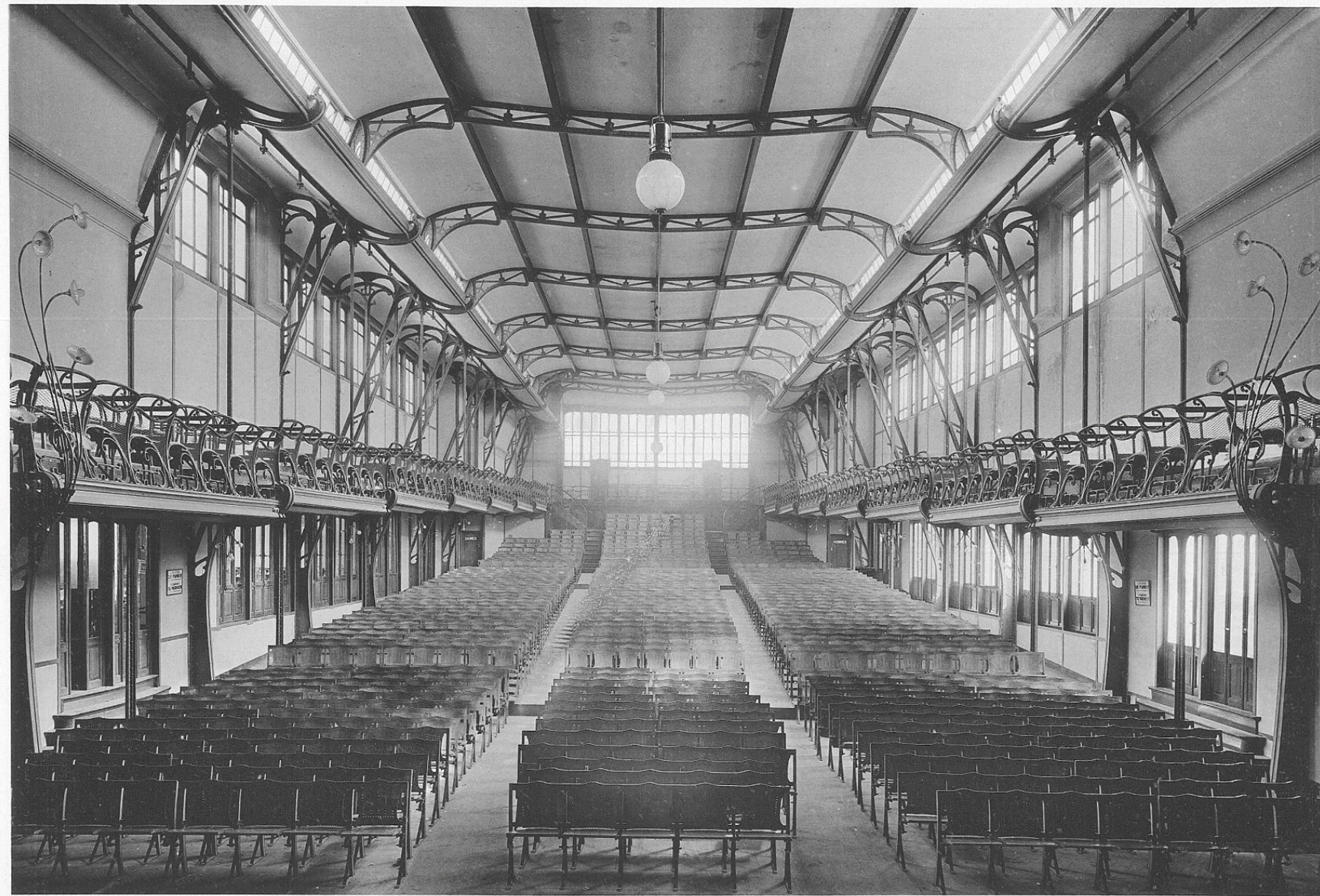

VICTOR HORTA ARCH.

LICHTDRUCK VON C. G. RÖDER LEIPZIG

LA MAISON DU PEUPLE

PORTAL

VICTOR HORTA ARCH.

LICHTDRUCK VON C. G. RÖDER LEIPZIG

LA MAISON DU PEUPLE
THEATERSAAL
ANSICHT VON DER BÜHNE AUS

VICTOR HORTA ARCH.

LICHTDRUCK VON C. G. RÖDER LEIPZIG

LA MAISON DU PEUPLE

RESTAURANT

CONSTRUCTIONSDETAILS VERGL. TAFEL 32

Art Nouveau elements, Horta building by Willy Verstraete,
Antwerp, 2011 (boek)

- 1915 verhuisde Horta naar Londen en daarna naar de VS
- 1917 Benoemd tot Charles Eliot Norton Memorial Lecturer en hoogleraar architectuur aan de George Washington University
- 1919 keerde hij terug naar Brussel en werd volwaardig lid van de Koninklijke Academie van België
- Vanaf nu baseerde hij zijn onwerpen op het geometrische
- Hij bleef rationele plattegronden gebruiken en paste de nieuwste ontwikkelingen in de bouwtechnologie en de installatietechniek toe

- In 1925 was hij erearchitect van het Belgische paviljoen op de Internationale Tentoonstelling van Moderne Decoratieve en Industriële Kunsten in Parijs, de tentoonstelling die haar naam gaf aan de Art Deco.

Paleis voor Schone Kunsten, Brussel (1923-1929)

- ontworpen door architect Victor Horta in art- decostijl
- Gewapend beton met stalen frame (werd bedekt)
- Het omvat tentoonstellings- en conferentieruimtes, een bioscoop en een concertzaal, die dienstdoet als thuisbasis van het Nationaal Orkest van België

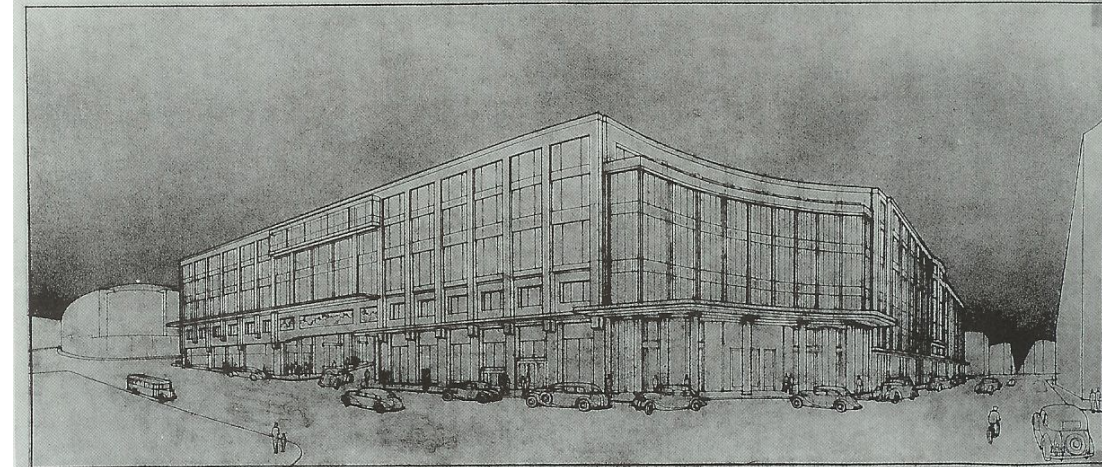
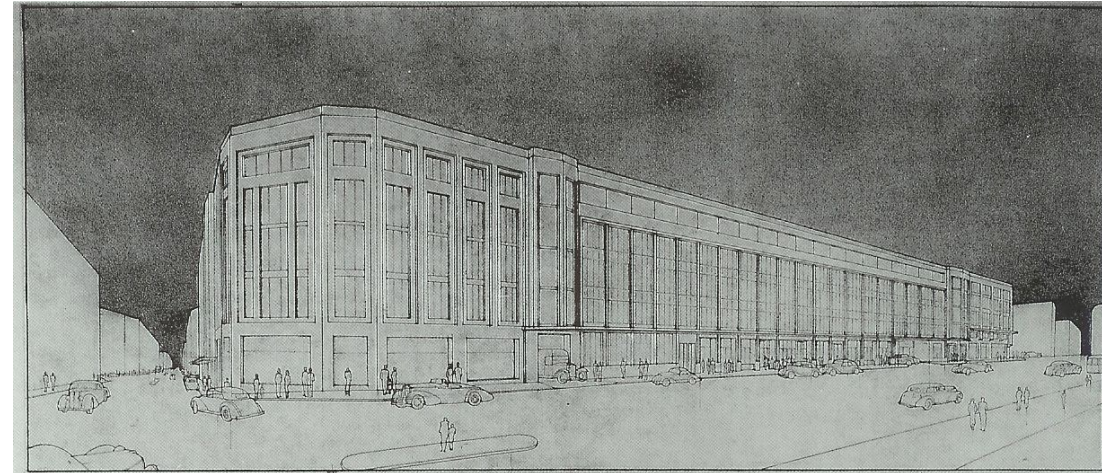

- 8 verdiepingen, deels ondergronds

Station Brussel-Centraal (1913 - 1952)

- Horta werd formeel aangesteld als architect in 1913
- De werkzaamheden begonnen pas echt na de Tweede Wereldoorlog, in 1952

BRUSSEL CENTRAAL

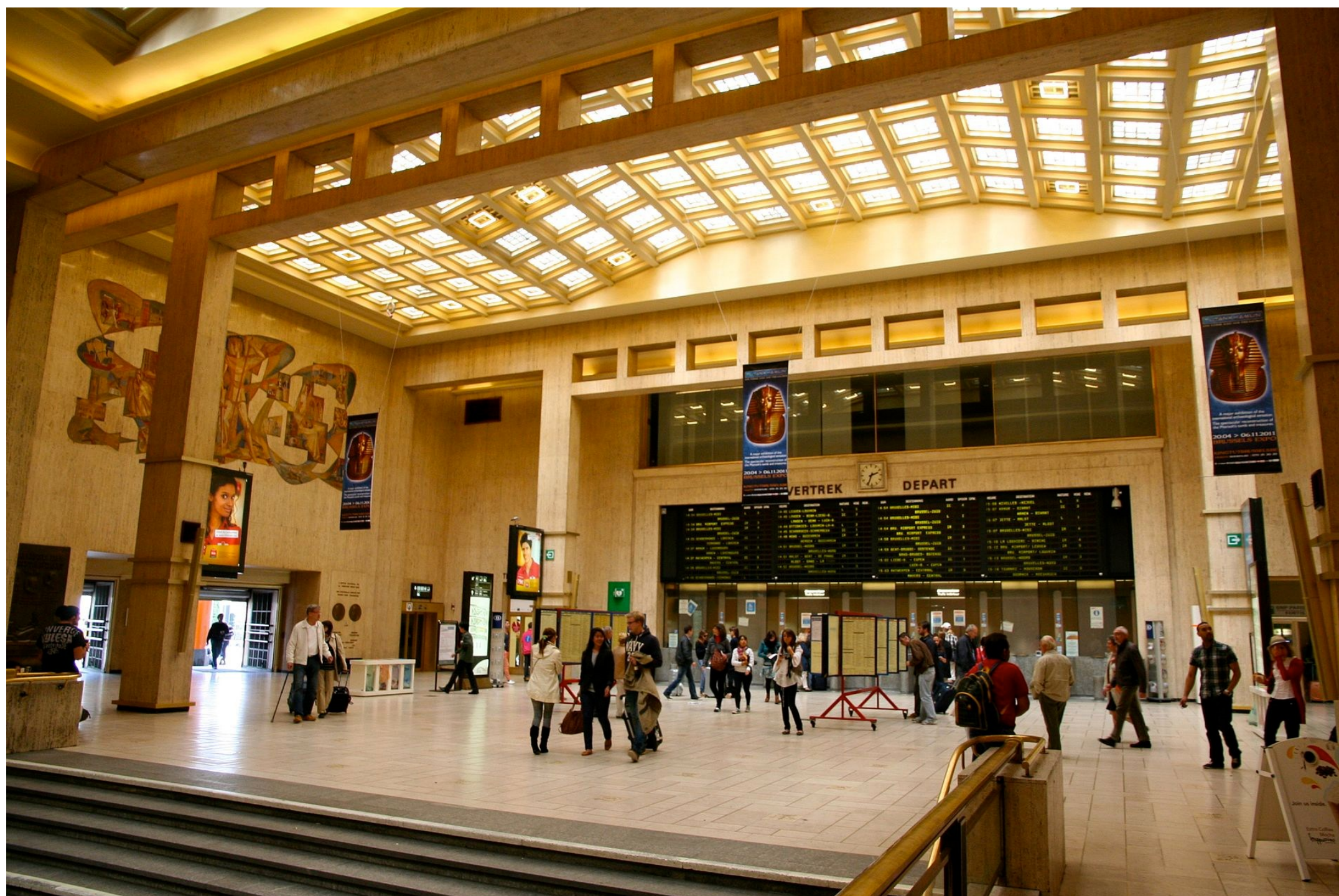
ENTREE - INGANG

ENTREE - INGANG

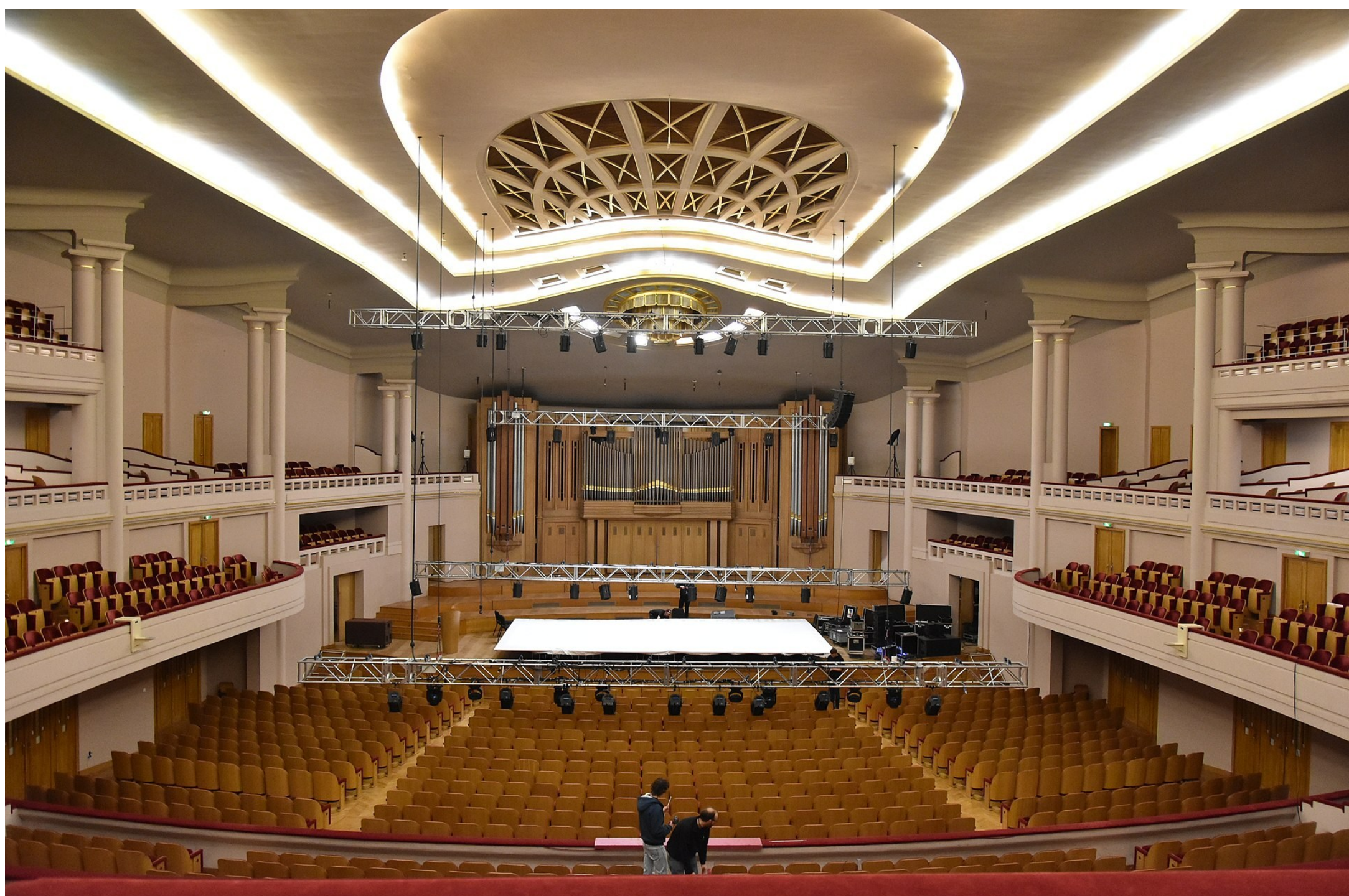

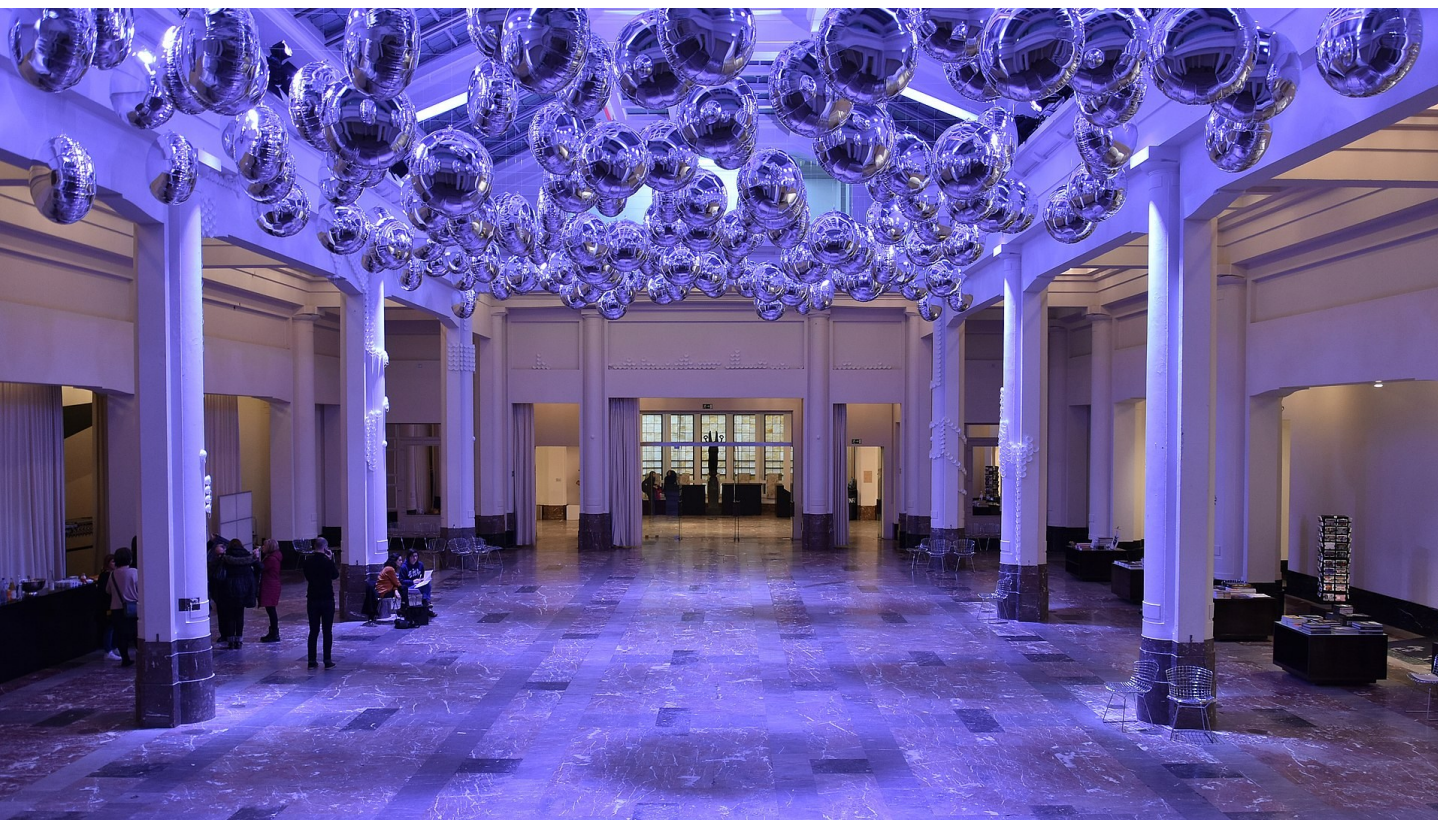

Trap met zichtbare stalen balken, station Brussel-Centraal

- Victor Horta overleed op 8 september 1947

Eetkamer van Victor
Horta
tentoongesteld op
de Internationale
Tentoonstelling van
Turijn in 1902

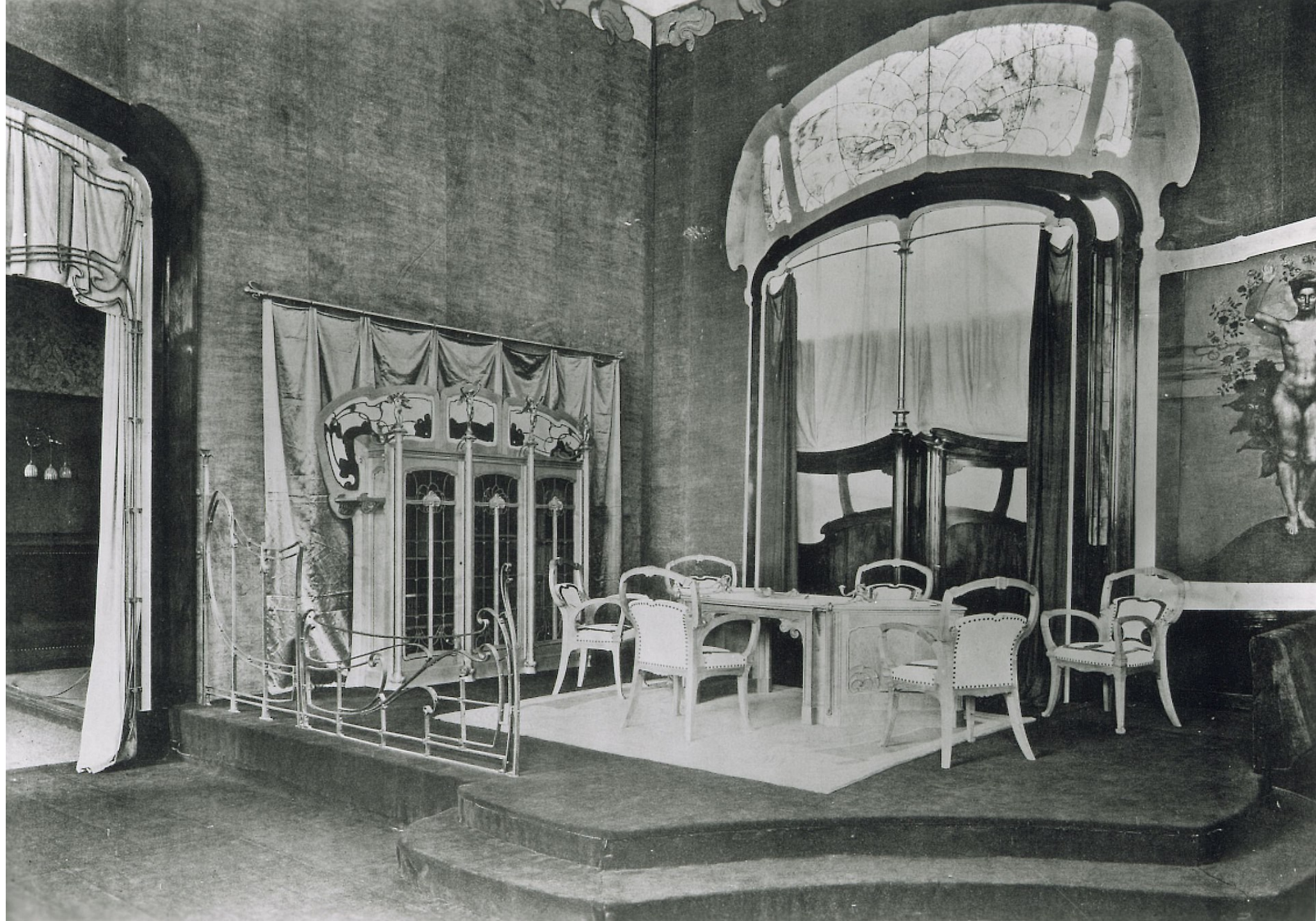

Table designed by
Horta for the 1902
Turin Exposition

Pauwstoel van het Hôtel Tassel of het Kasteel van La Hulpe

Mahoniehouten stoel (1900) (Cleveland Museum of Art)

